

Euroopa
Komisjon

Tuues loodus- ja seiklusturismi rannikule

Sesimbra, Portugal

Kaks noort loodusesõpra rajasid uuendusliku turismiettevõtte, mis võimaldab neil oma väikeses rannakogukonnas elatist teenida, tuues piirkonda uusi, jätkusuutlikke tegevusi.

See ettevõtte pakub selliseid tegevusi nagu delfinide vaatlemine, paadiretked, snorgeldamine ja eelkõige „*coasteering*“. See viimane koosneb rannikumatkarakadest, mis ühendavad endas kanjonimatka, kaljuhüpped ja köislaskumise. FLAGi toetatud ettevõtte Vertente Natural on esimene ettevõtte Portugalis, mis pakub „*coasteeringut*“ ning saab broneeringuid kogu Euroopast ja mujaltki.

ADREPES LAG toetas Vertente Naturali loomist 2004. aastal ja on sellest ajast alates jätkuvalt mänginud aktiivset ja suunavat rolli ettevõtte arengu pöördelistel aegadel. Tänu regulaarsele infovahetusele sai FLAG anda kohalikule ettevõttele nõu erinevate Euroopa fondide pakutavate võimaluste kohta, mis vastavad ettevõtte vajadustele. Pärast starditoetust aitas FLAG Vertente Naturalil laiendada oma turismiteenuste pakkumist Arrabida looduspargis korraldatavalt maismaaretkedelt piirkonna mere- ja rannikupärändiga seotud turismitoodeteni. Eelkõige toetas see kanuusõidu, köisradade ja liumäe varustuse soetamist ning seejärel investeringuid veebipõhisesse turundus- ja broneerimisplatvormi. Ettevõtte on jätkanud oma tegevuste mitmekesistamist toetusega merevarustuse soetamiseks ja viimati 2023. aastal Sesimbra sadama teenindustaristu parandamiseks.

Tänapäeval meelitab Vertente Natural igal aastal ligi umbes 30 000 siseriiklikku ja rahvusvahelist turisti, kes soovivad selle Lissaboni lähedal asuva haldusüksuse rannajoont nautida ja tundma õppida. Lisaks uue majandustegevuse loomisele piirkonnas on projekt võimaldanud kohalikel noortel (neist paljud endised turismitudengid ja/või lähedal asuvas Lissaboni ülikoolis loodusteaduse kraadi omandanud) jääda oma kodukohta, sest nüüd on piirkonnas ka aastaringseid töökohti. Seeläbi tugineb ettevõtte piirkonnas elavatele kohalikele inimestele, et tutvustada külastajatele oma loodusvarasid ja kultuuripärandit. See ulatub teabest piirkonna looduskeskkonna kohta kohaliku kalapüügikultuuri ja -tavadeni. Kogemuse osana saavad külastajad näiteks maitsta kohalikke tooteid, nagu *fariña torrada*, ning kuulda selle tüüpilise valguriikka suupiste ajalooost, mida kalurid traditsiooniliselt paati kaasa võtavad.

Tulemused

- Uue ettevõtte käivitamine, mis põhineb kohalikul loodus- ja merepärandil, meelitades külastajaid läheduses asuvatest aktiivsetest turismipiirkondadest, näiteks Lissabonist.
- Kohalike noorte seas luuakse 14 täiskohaga aastaringset töökohta ning lisaks 10 hooajalist (mai-oktoober) töökohta.
- Kõrge lisandväärtusega, uuendusliku ja jätkusuutliku turismiteenuse pakkumine Sesimbras aastaringsetelt.
- Mitteametliku võrgustiku arendamine seiklusturismi sektori ja teiste turismi ettevõtete, näiteks hotellide ja restoranide vahel, et tugevdada Sesimbra kui turismisihtkoha kaubamärki.

Ülekantavus ja soovitused

Hea

- Eelistage säästvat ja kvaliteetset turismi massiturismile.
- Arvestage kohalike ettevõtete pikaajalise arenguga ning jääge nende jaoks kättesaadavaks pideva juhendamise ja toetuse saamiseks.
- Otsige turismitegevuste nähtavust väljaspool kohalikku piirkonda.
- Suunake investeeringud tegevustele, mis mõjutavad kohalikku piirkonda kõige rohkem.

Halb

- Ärge vaadake sarnaseid teenuseid pakkuvaid ettevõtteid kui konkurente. Pidage meeles, et teil on ühine eesmärk!
- Ärge unustage teha koostööd teiste turismiettevõtjate ja teiste seotud valdkondadega, nagu majutus, transport, toidupoed ja restoranid. Selle mitteametliku võrgustiku kaudu saavutatud tulemus võib olla suurem kui te arvate!
- Kui toetate turismile suunatud projekte, siis veenduge, et need ei aitaks kaasa territooriumide ülerahvastatusele ega tööhõive ja turismi hooajalisuse suurendamisele.

Tsitaat projekti elluviijalt/toetuse saajalt

„Tänapäeval ei huvita inimesi mitte ainult linn, neile meeldib õppida tundma väikseid maakohi ja koguda seiklusrikkaid elamusi. Tavaliselt on selline töö hooajaline, kuid paljud meist töötavad siin aastaringset. Kuigi minu jaoks ei ole see tegelikult töö! Rõõm on nautida loodust ja merd koos inimestega!“

Henrique Piugo, giid Vertente Naturalis.

Projekti kogumaksumus ja rahastamine

Projekti kogumaksumus:

285 223 eurot

FLAGi toetus:

157 509 eurot (55% projekti kogumaksumusest)

Toetuse saaja panus:

127 714 eurot (45% projekti kogumaksumusest)

Rakendamise periood

2004-2005 (LEADER), 2011-2012 (EFF), 2023 (EMFF)

Toetuse saaja

Vertente Natural, Lda

José Saleiro

jsaleiro@vertentenatural.com

Telefon: +351 210 848 919

Facebook: <https://www.facebook.com/vertente.natural/>

Instagram: <https://www.instagram.com/vertentenatural/>

Youtube: <https://www.youtube.com/user/vertentenatural/videos>

FLAGi andmed

[GAL ADREPES Costeiro](https://www.galadrepes.pt), Portugal

adrepes@adrepes.pt

+351 212 337 930

FAMENET